

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

1 V. B. Virgo habuerit in hac vita perfectam diuinarum rerum cognitionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

rendo Incarnationem magnum bonum nobis promeruit, & dum vixit, potuit etiam multa bona aliquibus hominibus mereri. An vero aliquid amplius nobis meruerit, dum hic viueret aut nunc etiam nobis mereatur, vel saltem impetret, infra disputandum est, Disputatione 23. Sectione prima, & secunda.

DISPUTATIO XIX.

In sex Sectiones distributa.

De scientia, & sapientia, quam B. Virgo in statu vite consequuta est.

Vix diximus de gratia sanctificante Virginis Beate communia sunt omnibus virtutibus. Theologicis, & moralibus, & Spiritus Sancti donis, quae cum eadem gratia connexa sunt, vnde explicatio perfectionem huius gratiae, & meritum Deiparae, excellentiam quam in his omnibus virtutibus habuit, explicatam reliquimus: & obiter nonnulla adduximus de frequentissimo vsu: ac ferè continua eorundem exercitatione. Quapropter nihil amplius de illis dicendum occurrit. Solum ergo superest, vt de intellectualibus perfectionibus, atque gratijs gratis datis sermonem instituiamus: de prioribus in hac disputatione, de posterioribus verò in sequenti disserendo.

SECTIO I.

Virum Beata Virgo habuerit in hac vita perfectam diuinarum rerum cognitionem.

Principio ponendum est, quamdiu Deipara vixit in corpore mortali, non fuisse Beatam secundum animam (vt ostendimus supra disputatione quarta, sectione prima,) vt or autem beatitudinis nomine, vt indicem, non habuisse stabilem, ac permanentem visionem, an verò habuerit interdum illam in raptu, dicemus disputatione sequenti.

Ex hoc autem principio necessario sequitur, habuisse in hac vita fidem mysteriorum Dei (vt eadem disputatione quarta, sectione septima dixi) quia fundamentum sanctitatis, & iustitiae in viatore est fides, sed Beata Virgo quamdiu fuit in corpore mortali, fuit viatrix, & sancta: ergo per fidem semper ambulauit, quia sine fide non potuisset placere Deo, & ideo Lucae secundo, Beata praedicatur, quia credidit.

Ex quo vltius manifestum est, hanc fidem in Virgine fuisse perfectissimam, tum ex parte subiecti, in quo fuit valde intensa, & prorsus certa, omnem motum etiam primò primum dubitationis excludens: tum ex parte obiecti, quia per illam distinctissimè credidit mysteria Trinitatis, & Incarnationis, & reliqua omnia, quae ad diuinitatem, & humanitatem pertinent. Ita docent Patres, Ambrosius libro secundo de Virginibus, & libro secundo in Lucam, Epiphanius sermone de laudibus Virginis, Augustinus sermone de assumptione. Bernardus sermone trigesimo quinto in Cantica, circa finem, & in libro de passione Domini, qui inter eius opera habetur, capitulo secundo. Rupertus ferè toto libro in Cantica. Vnde Abulensis parad. prima, capitulo trigesimo primo, dicit propter hanc fidei perfectionem vocari Virginem ab Augustino, & Bernardo matrem credentium. Ratio autem sumenda est ex principijs supra positjs. Ostendimus enim Beatam Virginem habuisse omne donum, omnemque perfectionem gratiae

A sanctificantis, quae Angelis, vel hominibus communicata est, imò & excellentiori modo: tota autem haec perfectio fidei ad dona gratiae sanctificantis pertinet. Deinde ostendimus in Beata Virgine fuisse in omni genere virtutis eximiam sanctitatem: sed fides est fundamentum iustitiae: ergo debuit infundi in perfectione proportionata tantae sanctitati, & iustitiae. Praeterea ostendimus in Beata Virgine nullum fuisse inordinatum motum in aliqua potentia ipsius: ergo nullum dubitationis impulsus, aut motum passa est. Denique agens de eius innocentia, eximiam fidem, quam in filij conceptione, passione, ac morte habuit, aperte demonstrauimus. Blasphematur igitur Lutherus, qui fidem Centurionis, Mariae fidei praefert, eò quòd Matthaei octauo, de Centurione dixit CHRISTVS, Non inueni tantam fidem in Israel. Eo tamen loco non comparat Christus Centurionem cum omnibus, ac singulis, qui ex populo in ipsum crediderunt, hoc enim modo, non solum fides Virginis, sed etiam Simeonis, & Annae, Iosephi, & Ioannis Baptista, & Magorum, atque aliorum plurimorum fuit maior, quam fides Centurionis. Comparat ergo cum his, quibus ipse praedicauerat, & coram quibus miracula fecerat, quique fidem in Christum inde conceperat, inter quos hic Centurio excelluisse dicitur, vel simpliciter, vel solum proportionate quadam, quia ille cum esset gentilis, & neque ex Scriptura, neque ex maiorum traditione esset instructus, facilius, constantius, atque admirabilius credidit.

C Sed quaeret aliquis, an Beata Virgo fuerit consecuta totam hanc fidei perfectionem à principio suae sanctificationis, vel postea temporis decursu. Vbi non potest esse difficultas de perfectione intentionis. Nam certum est, non habuisse totam illam à principio, sed in illa creuisse, sicut in gratia, alijsque virtutibus, habuit tamen à principio, & singulis temporibus eam fidei intentionem, quae intentioni gratiae proportionate responderet. Deinde nulla etiam est difficultas de illa perfectione, quae omnem dubitationis motum excludit. Quia constat hanc habuisse principio, ex quo caruit fomite, igitur solum potest inquiri de perfectione ex parte obiecti crediti, praesertim an à principio distinctè cognouerit mysteria Trinitatis, & Incarnationis.

D Erasmus enim sensit Beatam Virginem non adorasse filium suum statim ac illum peperit, quia non constat tunc cognouisse illum esse Deum. Sed est impia, & haeretica sententia, contra vniuersam Ecclesiam sensum, ac traditionem, vt constat ex ijs quae in superioribus de Annuntiatione Angelica, & de Christi Natiuitate tractauimus, & ex ijs, quae sancti Patres tradunt explicantes haec mysteria, praesertim Cyprianus sermone de Natiuitate, Augustinus sermone nono de Natiuitate, Bernardus homeljs super Missus est, Ambrosius super Lucam, & libro de Ioseph Patriarcha, capitulo secundo, vbi Mariae, & Iosephi meminit, & Diuus Thomas supra quaestione trigesima, articulo primo ad secundum. Item ex Luca primo colligitur sanctam Elisabeth cognouisse, & credidisse eum, quem Beata Virgo conceperat, esse Deum, vt patet ex illis verbis, Vnde hoc tibi, vt veniat mater Domini mei ad me? Quomodo igitur potuit hoc ignorare Sancta Virgo? Dicendum est igitur Beatam Virginem à principio suae sanctificationis habuisse fidem explicitam Trinitatis, quia huius obiecti cognitio maxime spectat ad primariam fidei perfectionem, quam Angeli, & Adam habuerunt in sua prima sanctificatione, ergo multo magis Beata Virgo. Deinde cognouit explicitè mysterium Incarnationis, quoad substantiam illius, id est, Verbum diuinum secundam Trinitatis personam catnem fuisse assumpturum, Quod eodè argumento probari potest, quia

Luc 2.

Virginis fides perfectissima.

Ambros. Epiphani. August. Bernard.

Rupert. Abulen.

Obiectio. Marc 8. Responso. Dubium. 1.

Erasm. Qualem fidei perfectionem ab initio sua sanctificationis Virgo habuit.

Cyprian. August. Bernard. Ambros. D. Thom.

Luc. 1.

SECTIO II.

Quibus modis B. Virgo in Dei cognitione profecerit, dum in humanis fuit.

Varijs modis solet rerum cognitio comparari: doctri- ad quam librorum, continua lectio reuo- catur, & inuentione, ad quam pertinet effectum experimentum, & obseruatio ad ipsorum causas cognoscendas conducens. Primum igitur certum est Beatę Virginis sapientiam, omnesque progressus, quos in ea fecit, primum ab Spiritu Sancto, vt à primo, & principali Doctore manasse; ab illo enim accepit per reuelationem, & infusionem primam cognitionem diuinorum mysteriorum, & dona scientię, sapientię, & intellectus, quibus hæc cognitio maxime iuuatur. Deinde per sanctos Angelos, præsertim per Gabrielem ante filij conceptionem sæpe fuit instructa, & edocta, vt Cedrenus refert in Compendio historię, & Gregorius Nicomediensis, homilia de oblatione Virginis, & Bernardus, homilia quarta, in Missus est, cuius verba statim referam, de qua re multa etiam supra diximus agentes de Annuntiatione Angelica. Rufus post Christi incarnationem, dubium non est, quin ab illo fuerit, singulariter instituta, atque illuminata, vt latè prosequitur Rupertus libro primo in Cantica. Vnde Ambrosius, libro de institutione Virginis, capitulo decimo quarto, ab eo tempore, quo filium gestabat in vtero, sentit, illius opera, & auxilio in hac sapientia profecisse, licet enim inquit, Vere autem alius ille Maria crater tornatilis, in quo erat sapientia, que miscuit in cratere vinum suum in deficiente pia cognitionis gratiam, diuinitatis sue plenitudinem subministrat. Hinc etiam sic colligit Anselmus in homilia super Euangelium, Lucę decimo, Intravit Iesus in quoddam castellum: Christus, vt dixit apostolus prima ad Corinthios, & ad Colossenses secundo, est Dei virtus, & Dei sapientia, & in eo sunt omnes thesauri sapientię, & scientię Dei, & Christus est in Maria, ergo omnes thesauri sapientię, & scientię Dei sunt in Maria.

Spiritus sanctus primus Maria infidene magister.

Cedren. Greg. Nico. Bernard.

Rupert. Ambros.

Anselm.

Dubium.

Bernard. Quidnam ab hominibus de diuinis mysteriis Virgo cognouerit.

Anselm.

Obiectio.

Luc. I. Et 1.

Responsio.

Quod si quis obijciat, quia Lucę secundo, Simeon docuit Virginem dicens, Ecce hic positus est in ruinam, &c. & ibidem subiungitur, quod ea etiam i. dictum fuerat, Maria autem conseruabat omnia verba hæc conseruens in corde suo. Quibus verbis indicatur Beatam Virginem multa didicisse ex ijs, que alij de Christo loquebantur. Responderi potest, Simeonem non propter Virginem instruendam, sed propter alios, & propter Ecclesiam illa prophetica verba protulisse; loquutū autem esse singulariter ad Virginē, quia illa mysteria

Q 4 specia-

quia etiam hæc est maxima fidei perfectio, quæ ali- quibus in prima sanctificatione est communicata, & superius ostēdimus etiam Ioannem Baptistam, cum in vtero sanctificatus est, Christum Deum, & hominem cognouisse. Non oportuit autem, vt à principio cognosceret Beata Virgo omnes circumstantias huius mysterij. Certum est enim non agnouisse, ex qua femina Deus esset assumpturus carnem, neq; quo loco, & tempore, in horum igitur cognitione proficere potuit, prius legendo, & intelligendo vetus testamentum, postea per Annuntiationem Angelicam, Christi doctrinam, ac multarum rerum experimen-

tum. Ex hac verò respōsione alia dubitatio oritur. Quātum Beata Virgo in hac Dei cognitione profecerit, an scilicet Apostolos, & Theologos omnes, qui in Ecclesia Dei fuerunt, superauerit. Respondetur sine vlla dubitatione ita de Beata Virgine sentiendum esse. Primum enim ita sentiunt Patres. Ansel. libr. de excellentia Virginis, ca. 7. *Atque ipsi, scilicet Apostoli, per reuelationem Spiritus Sancti edocti fuerunt in omnem veritatem: in comparabiliter tamē eminētius, ac manifestius ipsa per eum Spiritum veritatis, illius veritatis profunditatem intelligebat & per hoc multa eiuspe hanc reuelabantur, que in se non solum simplici scientia, sed ipso effectu, ipso experimento didicerat.* Vnde Sancti eam sæpe vocant Apostolorum Magistrā, Ignat. epist. 1. vocat magister religionis magistrā. Ac propterea Rupert. lib. 2. de gloria, & honore filij hominis circa principium, inter alia dicit, habuisse Virginem tempus tacendi, & tempus loquendi, priusq; durasse quamdiu Christus in hoc mundo vixit, cum conseruabat, & conseruabat in corde suo omnia diuina verba, & erat hortus vere conclusus, & fons signatus: posteras vero tempus à Christi Domini Ascensionē inchoasse, in quo erant emissiones eius paradisi, & fauus distillans labia eius. Denique eadem ratione Bern. serm. 4. in Missus est dicit Mariam Euangelistas illuminasse luxa sui nominis, inquit, etymologiam. Nam Maria inter alias interpretationes illuminatrix exponitur à D. Hieron. libr. de nominibus Hebraicis in Exodum. Denique Ambros. lib. 1. de institutione Virginis, cap. 7. de Ioanne Euangelista dicit, in rum non esse præ ceteris fuisse loquutum mysteria, cum ei præsto esset aula cælestium sacramentorum. Euseb. Emist. serm. de Assumptione Virginis, ipsa, inquit, non solum secundum humanitatem, sed etiam secundam diuinitatem, & contemplari, & plus omnibus cognoscere meruit. Et confirmatur, quia B. Virgo à sanctis Patribus esse dicitur, omnium hæc sum interemprix, vt patet ex Athanas. serm. de sanctissima Deipara, Hieronym. in vel Sophron. in serm. de Assumptione, Bernard. in serm. signum magnum, & super salue Regina, prout habetur inter opera eius, & Rupert. lib. 1. in Cantica, Quia sicut ante nos, inquit, dictum est, Tu es sola Virgo, que vniuersam hæreticam præuersionem inseruisti. Vnde canit Ecclesia, Gaude Maria Virgo, cunctas hæreses interemisti in vniuerso mundo. Potest autem hoc specialiter attribui Beatę Virginis, vel quia generando eum, qui est lux vera, que illuminat omnem hominem, omnes errorum tenebras fugauerit: vel quia singulari modo cunctis fidei defensoribus, ac doctoribus opitulatur: vel (quod ad rem præsentem pertinet) quia singulari modo fuerit fidei magistra; & quia ipsos etiam Apostolos docuerit, quorum doctrina omnes hæreses interimuntur. Denique confirmatur ratione, quia tota hæc perfectio fidei, & cognitionis diuinę erat proportionata sanctitati, & dignitati Beatę Virginis: tum etiam, quia in ea fuerunt causę potiores, & efficaciores ad hanc diuinam sapientiam consequendam, vt in sequenti

Dubium.

Responsio. Apostolos & Theologos omnes fidei cognitione Virgo superauit. Ansel.

Ignat. Rupert.

Virgo Apostolorum Euangelistarumq; magistra.

Bernard.

Hieron. Ambros.

Euseb. Emist.

Athanas. Hieronym. Sophron. Bernard. Rupert. Maria hæreticam interemisti in vniuerso mundo.

sequendam, vt in sequenti Sectione docebitur.